

IV. OSNOVNA ŠOLA CELJE

PRIIMKI NAŠEGA RAZREDA

Avtorici:

Nina Anastazija Ilić, 8. b
Anja Počivavšek, 8. b

Mentorica:

Jerneja Pavlič, prof. nem. in zgod.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2011

Posebej se zahvaljujeva gospodu mag. Silvu Torkarju z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, ki nama je s svojim strokovnim znanjem pomagal pri razlagi pomena in izvora nekaterih priimkov. Posebna zahvala velja tudi najini učiteljici slovenščine gospe Barbari Vukovič, ki je nalogo lektorsko pregledala. Za sodelovanje pri vprašalniku bi rade izrekle zahvalo tudi najinim sošolcem.

KAZALO

KAZALO	2
POVZETEK	3
1 UVOD	4
1. 1 Opredelitev področja raziskovalne naloge	4
1. 2 Namen in cilj raziskovalne naloge	4
1. 3 Hipoteze	4
1. 4 Metode dela	5
2 TEORETIČNI DEL	6
2. 1 Kaj je priimek	6
2. 2 Zgodovinski pregled nastanka priimkov	7
2. 3 Vidiki raziskovanja priimkov	8
3 PRIIMKI NAŠEGA RAZREDA	11
3. 1 Draksler	12
3. 2 Ejup	13
3. 3 Gorenjak	14
3. 4 Hribernik	15
3. 5 Ilič	16
3. 6 Jošt	17
3. 7 Keblič	18
3. 8 Kosmatin	19
3. 9 Kumberger	20
3. 10 Leskovšek	21
3. 11 Lozić	22
3. 12 Maček	23
3. 13 Mikola	24
3. 14 Muhić	25
3. 15 Pavlič	26
3. 16 Počivavšek	27
3. 17 Podrepšek	28
3. 18 Rožič	29
3. 19 Smrekar	30
3. 20 Stropnik	31
3. 21 Suljić	32
3. 22 Vodeb	33
4 ZAKLJUČEK	34
5 VIRI IN LITERATURA	34
6 SEZNAM PREGLEDNIC	37
7 PRILOGA – VPRAŠALNIK	39

POVZETEK

V vsakdanjem življenju uporabljamo svoj priimek čisto samoumevno, redko se vprašamo, od kod izvira ali kaj pomeni.

V teoretičnem delu naloge je definiran priimek, prikazani so najpomembnejši mejniki v zgodovinskem razvoju priimkov ter utemeljeni različni vidiki raziskovanja vede, ki se ukvarja z raziskovanjem imen – onomastike.

Prvotni namen naloge je raziskati dvaindvajset priimkov učencev našega razreda z več vidikov, in sicer: poznavanje pomena svojega priimka, pregled pogostnosti ter prostorske razporejenosti v slovenskem prostoru nekoč in danes, besedotvorna analiza ter iskanje prvotnega pomena priimkov. Rezultati naloge, pridobljeni z vprašalnikom, natančnim pregledom literature ter sodelovanje s strokovnjakom na tem področju, nam kažejo, da sošolci o svojih priimkih ne vedo veliko, da lahko na spletnih straneh Statističnega urada Republike Slovenije raziščemo statistične podatke o svojem priimku ter da je brez zelo dobrega znanja zgodovine jezika in njegovih zakonitosti, poznavanja tujih jezikov ter zgodovine izvorni pomen zelo težko določiti.

1 UVOD

1. 1 Opredelitev področja raziskovalne naloge

Priimki so danes nekaj samoumevnega, dobimo jih od staršev in jih uporabljamo vsak dan, ne da bi vedeli, kaj vse so že doživeli. A meniva, da se je že vsakdo izmed nas vprašal, kaj njegov priimek pomeni.

Tako sva se v najini raziskovalni nalogi odločili raziskati priimke najinih sošolcev. V teoretičnem delu sva ugotavljali, kaj je priimek, kako in kdaj je nastal ter kako se lotimo njegovega raziskovanja. Pri zadnji točki sva ugotovili, da bo treba ponoviti kar nekaj snovi iz slovenščine ter se podučiti o izrazih, povezanih z vedo, ki se ukvarja z raziskovanjem osebnih imen.

1. 2 Namen in cilj raziskovalne naloge

Z namenom, da bi ugotovili več o izvoru priimkov našega razreda, o pogostnosti in prostorski razporeditvi v Republiki Sloveniji ter o obliki in besedotvorju teh priimkov, sva podrobneje analizirali vsak priimek posebej. Seveda pa sva najprej želeli izvedeti, ali o svojem priimku najini sošolci sploh kaj vedo. Tako upava, da sva v tej nalogi vsakemu sošolcu predstavili nekaj, kar o svojem priimku še ni vedel, kljub temu, da izvorni pomen priimka z današnjim nosilcem verjetno nima nič več skupnega.

1. 3 Hipoteze

V raziskovalni nalogi sva si zadali naslednje hipoteze:

1. Sošolci o svojih priimkih ne vedo veliko.
2. Najbolj pogost priimek našega razreda v Sloveniji je Maček.
3. Več kot polovica priimkov sošolcev je slovenskega izvora.
4. Več kot polovica priimkov našega razreda je nastala iz osebnih imen.
5. Vsem priimkom našega razreda ne bo mogoče določiti prvotnega pomena.

1. 4 Metode dela

Pri raziskavi sva najprej pregledali literaturo na to temo in se tako seznanili z osnovnimi pojmi raziskovanja priimkov. Ker sva vsak priimek raziskali s treh vidikov, sva morali najprej na spletnih straneh Statističnega urada Republike Slovenije poiskati podatke o pogostnosti posameznega priimka v Sloveniji ter razporejenosti po statističnih regijah, kar sva ponazorili z razpredelnicami statističnega urada. Te podatke sva primerjali s podatki, ki sva jih izpisali iz Začasnega slovarja slovenskih priimkov in prikazujejo podobo slovenske priimkovne pokrajine od leta 1931 do 1949. Nato sva predstavili obliko in besedotvorno zgradbo vsakega priimka. Za konec sva razložili še izvor, torej zakaj je prvotni nosilec dobil prav takšen priimek. Zadnji vidik nama je bil sicer najbolj zanimiv, a je bilo kar nekaj priimkov, predvsem tistih, ki ne izhajajo iz slovenščine, ki so nama delali velike težave. Tako sva se obrnili na mag. Silva Torkarja z Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ki nama je s svojimi nasveti, znanjem in strokovno literaturo, s katero Osrednja knjižnica Celje ne razpolaga, pri delu zelo pomagal ter poskrbel, da je najina razlaga priimkov strokovno pravilnejša.

2 TEORETIČNI DEL

2. 1 Kaj je priimek

Priimek je nekaj, kar nosi vsak posameznik, kar se prenaša iz roda v rod. Ženska ponavadi po poroki dobi moškega, otrok ga prevzame po starših, lahko si ga tudi spremenimo. Z njim ločimo posameznika. Edina država, ki dednih priimkov ni uvedla, je Islandija, ker ima tako malo državljanov, da jim zadostujejo že patronimiki, torej priimki, ki so izpeljani po očetovem imenu (Gunarsson – Gunarjev sin, Gunarsdottir – Gunarjeva hči).

V Enciklopediji Slovenije je priimek razložen kot del poimenovanja osebe, navadno podedovan po očetu (redko po materi) in povezan z družino. Skupaj z rojstnim ali krstnim imenom sestavlja dvodelno osebno ime, ki ga uporabljamo za uradno identifikacijo posameznika. V vsakdanjem občevarju se zlasti dobri znanci kličejo samo po imenu, pogosto tudi samo po priimku.¹

V Zakonu o osebnem imenu med drugim piše, da je osebno ime sestavljeno iz imena in priimka, državljan ga je dolžan uporabljati. Tako ime kot priimek sta lahko sestavljena iz več besed. Otrok lahko dobi priimek od enega ali obeh staršev, lahko pa mu določita tudi drugačen priimek. Priimek si lahko tudi spremenimo na podlagi prošnje polnoletnega državljana ali njegovega zastopnika. Ob sklenitvi zakonske zveze se zakonca sporazumeja, kakšen bo njun skupni priimek, lahko obdržita vsak svojega ali svojemu dodata priimek zakonca.²

V slovenskem pravopisu je navedeno, da je pri dvodelnih imenih pravilno zaporedje ime – priimek (Ivan Tavčar), medtem ko v abecednih seznamih pišemo včasih priimek pred imenom, najbolje z vejico (Pipan, Marko). V uradni uporabi so še drugi načini zapisovanja, kot je na primer privzeti priimek zakonca (Ana Tekavec, roj. Požar). Med prvotnim in privzetim priimkom pišemo praviloma nestični vezaj (Zofka Kveder-Jelovšek), ki se v novejšem času tudi opušča (torej bi bilo pravilno tudi Zofka Kveder Jelovšek).³

¹ Enciklopedija Slovenije, 4. zvezek, str. 116.

² Zakon o osebnem imenu, <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200620&stevilka=746>, 4. 2.2011.

³ Slovenski pravopis, 2001, str. 11, 48.

2. 2 Zgodovinski pregled nastanka priimkov

Že Rimljani so razvili tridelno imenovanje, pri katerem je oseba nosila poleg imena še družinsko oz. rodovno in dodano ime (Publicus Cornelius Scipio).⁴ V srednjem veku se že pred letom 1090 pojavlja v starih listinah, predvsem pri nekaterih plemiških rodbinah in redkeje pri meščanih, drugo ali dodano ime. Iz tega leta so v Beneški republiki ohranjene listine s seznamom nad dvesto meščanov, pri katerih se poleg osebnega imena pojavi tudi priimek.⁵ Vzrok za nastanek priimkov je praktične narave. V državi so ugotovili, da morajo tudi dediči plačati davke za umrlimi, kar pa ni bilo mogoče, če ni del imena za svojim očetom dobil sin in tako postane priimek deden.⁶

Priimki v Evropi so se uveljavljali več stoletij. Na Slovenskem so nastajali od 13. do 17. stoletja, prav tako iz praktičnih potreb, saj se je izkazalo, da samo ime zaradi dajatev, vojaške obveznosti, večje gibljivosti prebivalcev, sodstva idr. ni več zadostovala za zanesljivo identifikacijo posameznikov. Naravna pot za nastanek priimkov se je začela v dodatku oziroma določilu, ki ga je posameznik dobil h krstnemu imenu. Dodatna oznaka je bila sprva opisna, sporočala je na primer, da je Jakob Janezov sin, da je Pavel majhen, da je Jurij Korošec in da je Peter kovač. Zakonsko obvezni so postali priimki šele s patentom Jožefa II. leta 1780.⁷

Na oblikovanje slovenskih priimkov je imela velik vpliv avstrijsko-nemška politična nadvlada, ki se ni ozirala na jezikovne in narodne meje. Zato je prav nemščina, tudi zaradi priseljevanja nemškega prebivalstva, zapustila v slovenskih priimkih opazno sled. V Prekmurju je imela pri preoblikovanju priimkov veliko vlogo madžarščina, na zahodu furlanščina in italijanščina. Po turških vpadih je prišlo tudi do močnejšega priseljevanja Hrvatov in Srbov. Priimki so se skozi stoletja zelo spreminjali, saj zapisovanje le teh ni bilo enotno, določale so jih pisarske navade nemškega, madžarskega in italijanskega jezika, zanemariti ne smemo pogovornih in narečnih oblik slovenskega jezika (npr. Horvat, Hrovat, Hrvat).⁸

⁴ Jože Toplišek, 2007, str. 35.

⁵ Pavle Merku, 2004, str. 7, 8.

⁶ Intervju Bernarda Nežmaha z Pavletom Merkujem, <http://www.mladina.si/tednik/200420/clanek/slo-intervju-bernard-nezmah/index.print.html-l2>, 23. 11. 2010.

⁷ Franc Jakopin, 1992, str. 57, 58.

⁸ Marjan Javornik (ured.), zvezek 9, 1987, str. 336.

2. 3 Vidiki raziskovanja priimkov

Priimke se lahko lotimo raziskovati z več vidikov. Jezikoslovna veda, ki se ukvarja z raziskovanjem lastnih imen glede na njihov nastanek, tvorbo, obliko, glasovno podobo in razširjenost, se imenuje imenoslovje ali onomastika, ki pa se deli na vedo o osebnih imenih (antropomastika) in vedo o zemljepisnih imenih (toponomastika).⁹ Imenoslovje pa je del širše vede – etimologije, ki raziskuje zgodovino, prvotni pomen in izvor besed.¹⁰ Raziskovalna naloga se torej ukvarja z antropomastiko; vidiki, ki jih zajema, so sledeči:

a) **Po pogostnosti in prostorski razporeditvi:** Kako pogost je nek priimek in na katero mesto med vsemi 98.726 priimki¹¹ po pogostnosti se uvršča lahko ugotovimo na internetnih straneh Statističnega urada Republike Slovenije. Na teh straneh lahko vidimo tudi prostorsko razporejenost priimkov, ki je pri razlaganju izvora priimkov zelo pomemben podatek. Glede na to, da je današnja razporejenost zaradi velikega preseljevanja po drugi svetovni vojni precej drugačna od prvotne, je dobro pogledati tudi v kakšen starejši vir, kot je Začasni slovar slovenskih priimkov iz leta 1974, ki temelji na podatkih ljudskih štetij 1931 na področju Dravske banovine, izpopolnjenih s podatki ljudskih štetij na drugih področjih iz leta 1949.¹²

b) **Oblika in besedotvorna zgradba:** Zaradi različnega zapisa tujih in domačih uradnikov ter narečnih oblik, pogosto naletimo na priimke, ki so sicer enakega izvora, a se danes med seboj razlikujejo (npr. Horvat, Hrovat, Krobat ali Škrjanec, Škerjanc, Škorjanc).¹³

Po besedotvorni zgradbi je najštevilčnejša skupina pripon s skupnim končajem –ič, ki predstavlja kar 14,5 % in nastopa v patronimičnih priponskih obrazilih –ič (*Mihelič, Kovačič, Mihelčič*).¹⁴ Torej ne drži splošno prepričanje, da so priimki na –ič srbski, saj so ti priimki po očetu (redkeje po materi) lastni vsem slovanskim imenom.¹⁵

Najbolj tipični slovenski priimki, ki izhajajo iz samostalnika, so priimki s priponskima obraziloma –šek in –nik, praviloma pa pomenijo krajevni izvor: –šek, –šček, –šak, –ščak (*Goršek, Brezavšček, Ramšak, Dolščak*) ter –nik (s pogostimi vzhodnoslovenskimi

⁹ Marjan Javornik (ured.), zvezek 4, 1987, str. 116.

¹⁰ Jazen Toplišek, 2007, str. 37.

¹¹ Statistični urad Republike Slovenije (odslej: SURS), http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3353, 25. 1. 2011.

¹² Janez Keber, 2001, str. 104, 105.

¹³ Prav tam, str. 105, 106.

¹⁴ Silvo Torkar, <http://www.rodoslovje.com/priimki/literatura.htm>, 15.10.2010.

¹⁵ Pavle Merku, 2004, str.10.

paralelami na *-njak*): *Potočnik, Kotnik, Breznik, Blatnik*. Manj pogosti so tisti s pripono *-c, -ec, -ic, -ac*: (*Konc, Samec, Sajovic, Komac*) ter *-an*, ki je pripona, značilna za stanovniška imena): *Goričan, Kalan, Leban*;¹⁶

Najbolj značilni tuji priponi sta *-ar/-er* (*Žagar, Logar, Tišler*), saj priimki iz te skupine predstavljajo kar okrog 13 % in so nastali največkrat iz imen poklicev ali stanovniških imen.

Pri priimkih pogosto zasledimo tudi predpone:

za-: *Zadavec* (< za Dravo), *Zabukovec* (< za Bukovim), *Zalokar* (< za loko);

pod-: *Podgornik* (< pod Goro), *Podlogar* (< pod logom);

nad-: *Nadles* (< nad lesom);

na-: *Napotnik* (< na poti);

o-: *Oplotnik* (< ob + plotu).

Kar nekaj priimkov pa je brezpriponskih: *Gnezda, Lap, Golob*

Druga skupina priimkov so izvirno nedoločni pridevniki: *-en* (*Prešeren, Majcen*), *-at* (*Kosmat*), *-up* (*Gorjup*) in *drugi* (*Vesel, Preprost, Rus*).

Skupina priimkov, ki so izvirno deležniki na *-l* (*Kresal, Prebil, Zavadlav*) ali na *-n* in *-t* (*Prodan, Predan, Razpet*), je izredno majhna.

Med izredno redke priimke pa štejemo tudi zloženske oziroma sklope (*Golouh, Hudales*).

Med priimki prevladujejo dvozložni, teh je kar 47 %, enozložnih je le 6,5 %, trizložnih 35,5 % in štirizložnih 9,6 %, nekaj sto priimkov pa preseže štirizložnost.¹⁷

- c) **Pomen:** Dandanes priimek nima več svojega pomena in se ga ponavadi sploh ne zavedamo, prvotni pomen praviloma ni povezan s tem, kar predstavlja njegov današnji nosilec. Zato govorimo ob raziskovanju tega

¹⁶ Silvo Torkar navaja še naslednje, manj pogoste pripone: *-ski* (redko obrazilo, ker so priimki na *-ski* večinoma doživeli razvoj v priimke na *-šek, -šček, -šak, -ščak*): *Pleterski - Pletershek*), *-in* (*Tomažin*), *-on* (*Pagon*), *-un* (*Merčun*), *-ca, -ica* (*Hvalica*), *-da* (*Kenda*) *-ida* (*Saksida*) *-oga* (*Černoga*) *-iga/igo* (*Šeliga*), *-uga* (*Šeruga*) *-ga* (*Žorga*) *-iha* (*Stariha*), *-uha* (*Raduha*), *-aja* (*Juraja*), *-ija* (*Urbanija*), *-ja* (*Golja*), *-anja* (*Kravanja*), *-onja* (*Velikonja*), *-oja* (*Černoja*), *-ka* (*Peterka*), *-eka* (*Černeka*) *-ala* (*Jerala*), *-ela* (*Černela*), *-ila* (*Dobriča*), *-ola* (*Mikola*) *-ula* (*Šegula*), *-ina*: (*Vončina*), *-inja* (*Radinja*), *-hna* (*Budihna*) *-na* (*Androjna*) *-ora* (*Klavora*), *-sa* (*Bensa*) *-ša, -aša, -eša, -iša, -oša, -uša* (*Koleša, Gostiša, Bratuša*), *-ota* (*Mahkota*) *-uta* (*Černuta*), *-java* (*Durjava*), *-eža* (*Karneža*), *-uža* (*Markuža*) *-ač* (*Kovač*) *-oš* (*Toroš*), *-aj* (*Bogataj*), *-ej* (*Mulej*) *-e* (*Mate*) – za večino teh je značilno naglaševanje na končnem *-aju*, po izvoru pa so največkrat vzdevki ali mlada bitja, v stranskih sklonih največkrat s podaljšavo *-t* (*Kodre-Kodreta*); *-et, -ent* (*Kureš, Kurent*) *-enta* (*Škrbenta*), *-ko*: (*Pečenko*), *-oh* (*Baloh*), *-uh* (*Prepeluh*), *-uk* (*Smuk*), *-ur* (*Kocmur*), *-as, -ajs* (*Podrgajs*) *-aš, -eš, -iš, -uš* (*Smodiš, Markuš*).

Silvo Torkar, <http://www.rodoslovje.com/priimki/literatura.htm>, 15.10.2010.

¹⁷ Franc Jakopin, 1992, str. 59.

najbolj zanimivega vidika o nekdanjem pomenu priimkov¹⁸, ki pa so nastali iz naslednjih poimenovanj:

- vrsta tal, kultura: Ledinek, Travnčkar.
- krajevno ime, topografska oznaka kraja ali oblika zemljišča, naravni objekti: Blatnik, Gradišnik, Hočevan, Jamnik, Kalan, Mlakar.
- izvor priselitve: Bezjak, Dolenc, Horvat, Vošnjak.
- osebne in telesne lastnosti: Bevc, Debelak, Kosmač, Rus.
- rastlinstvo: Boljka, Bukovec, Zelnik, Hren.
- živalske lastnosti: Golob, Jazbec, Maček, Mravlje, Ščurk, Zajc.
- krstno ime oz. očetovo ime (priimki, ki izhajajo iz imena očeta (patronimični izvor), redkeje iz materinega imena (metronimi)): Abram, Magdič, Matko, Vilfan, Urbanc.
- priimek (prvega) gospodarja, domače hišno ime, domači vzdevek: Jurič, Petrič, Tomažič, Ambrožič.
- stan oz. značilna poklicna dejavnost: (izvorno nemška imena za poklice pri teh priimkih še niso znamenje, da gre za osebe nemškega porekla): Kovač, Lončar, Rihtaršič, Zidar, Žnidar.¹⁹

¹⁸ Janez Keber, 2001, str. 107.

¹⁹ Jazen Toplišek, 2007, str. 37.

3 PRIIMKI NAŠEGA RAZREDA

V praktičnem delu sva vsak priimek našega razreda po abecednem redu sistematično analizirali. Pri vsakem priimku sva najprej zapisali ugotovitve kratkega vprašalnika, ki so ga rešili najini sošolci. Nato sva, kot sva že nakazali v teoretičnem delu, vsak priimek analizirali z več vidikov:

a) po pogostnosti in prostorski razporeditvi: Najprej so predstavljeni podatki iz že omenjenega Začasnega leksikona slovenskih priimkov iz leta 1974, kjer najdemo le prostorsko razporeditev brez številčnih podatkov. Nato še aktualni podatki iz SURS-a. Za lažjo ponazoritev pogostnosti priimkov v posamezni regiji je za vsak priimek prikazana preglednica *Pregled po statističnih regijah* (Pomurska regija, Podravska regija, Koroška regija, Savinjska regija, Zasavska regija, Spodnjeposavska, regija Jugovzhodna Slovenija, Osrednjeslovenska regija, Gorenjska regija, Notranjsko-kraška regija, Goriška regija, Obalno-kraška regija.) V razpredelnici se pojavlja oznaka z, ki pomeni, da podatek zaradi statistične zaupnosti ni objavljen.

b) po obliki in besedotvorni zgradbi,

c) po pomenu.

3. 1 Draksler

Sošolka, ki je nosilka tega priimka, je v vprašalniku zapisala, da njeni predniki izhajajo iz Savinjske, kaj točno pomeni priimek, ne ve, prepričana pa je, da je nemškega izvora. Meni, da ni zelo pogost v slovenskem prostoru.

a) Priimek je bil že v preteklosti zastopan v celotnem slovenskem prostoru, najdemo ga v Kamniku, Litiji, Kranju, Krškem, Ptuju, Laškem, Murski Soboti, Dravogradu, Ljutomeru, Šmarju, Brežicah, Mariboru – desni breg, Ljubljani – okolica, Novem mestu, Radovljici, Ljubljani, Mariboru, Mariboru – levi breg in Ilirski Bistrici.²⁰

Danes se, kot vidimo v preglednici, ta priimek pojavlja skoraj v vseh slovenskih regijah in ne spada med najpogostejše priimke v Sloveniji. Število oseb s tem priimkom je 463. Med vsemi priimki se po pogostnosti uvršča na 697. mesto.²¹

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	z	z	z
PODRAVSKA	40	8,6 %	1.434
KOROŠKA	-	-	-
SAVINJSKA	71	15,3 %	754
ZASAVSKA	96	20,7 %	37
SPODNJEPOSAVSKA	9	1,9 %	1.291
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	9	1,9 %	2.299
OSREDNJE SLOVENSKA	54	11,7 %	1.859
GORENJSKA	168	36,3 %	170
NOTRANJSKO-KRAŠKA	6	1,3 %	1.284
GORIŠKA	z	z	z
OBALNO-KRAŠKA	5	1,1 %	3.309

Preglednica 1

b) Ta priimek je dvozložen. Ima pripono -r, ki je značilna za priimke, ki izhajajo iz poklicev nemškega izvora in je izvirno samostalniček.

c) Kot je sošolka Draksler pravilno ugotovila, izhaja priimek res iz nemščine. V nemško-slovenskem slovarju najdemo geslo *der Drechsler*, kar pomeni strugar.²² Torej je prvi nosilec tega priimka bil po poklicu strugar. V nemškem prostoru najdemo kar nekaj podobnih priimkov, ki izhajajo iz tega poklica: Drechsel, Drexel, Drexler, Dressler, Dreßler.²³

²⁰ Začasni slovar slovenskih priimkov (odslej ZSSP), 1974, str. 170.

²¹ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=draksler&spol=, 12. 11. 2010.

²² Debenjak, 1992, str. 221.

²³ Drechsler (Familiennamen), http://de.wikipedia.org/wiki/Drechsler_%28Familiennamen%29, 22. 2. 2011.

3. 2 Ejup

Sošolec Ejup ve, da njegov priimek izhaja iz Bosne in Hercegovine, natančneje iz Jajca. Pomena ne pozna, predvideva pa, da je njegov priimek tudi v Sloveniji dokaj pogost.

a) Priimek Ejup v ZSSP ni, iz tega lahko sklepamo, da so se nosilci tega priimka v slovenski prostor začeli priseljevati kasneje.

Ta priimek se pojavlja samo v Savinjski regiji in JZ Sloveniji. Vseh nosilcev s tem priimkom v Sloveniji je samo 21, tako je po pogostnosti uvrščen na 12674. mesto.²⁴

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	-	-	-
PODRAVSKA	z	z	z
KOROŠKA	-	-	-
SAVINJSKA	12	57,1 %	3.429
ZASAVSKA	-	-	-
SPODNJEPOSAVSKA	-	-	-
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	5	23,8 %	3.347
OSREDNJE SLOVENSKA	-	-	-
GORENJSKA	z	z	z
NOTRANJSKO-KRAŠKA	-	-	-
GORIŠKA	-	-	-
OBALNO-KRAŠKA	-	-	-

Preglednica 2

b) Tudi ta priimek je dvozložen, a je brez pripone. Izvorno ni slovenski.

c) Pri iskanju prvotnega pomena tega priimka sva imeli nemalo težav, saj je težko pričakovati, da bi slovenski imenoslovci razlagali v Sloveniji tako redek priimek. Tudi literature o tujih priimkih v naši knjižnici skoraj nimamo, tako nam je pomagal gospod mag. Silvo Torkar, ki pravi, da je priimek Ejup oziroma Ejub po izvoru hebrejsko ime in pomeni 'skesanec'.²⁵

²⁴ SURS, http://www.stat.si/imeni_baza_priimki.asp?ime=&priimek=ejup&spol=, 12. 11. 2010.

²⁵ Silvo Torkar, posredovano po elektronski pošti, 1.3.2011.

3. 3 Gorenjak

Sošolec s tem priimkom ne ve, od kod izhajajo njegovi predniki, ne pozna pomena ter meni, da priimek v slovenskem prostoru ni pogost.

a) Priimek je bil že v preteklosti zastopan v slovenskem prostoru, vendar ga najdemo le na Štajerskem, in sicer v Celju – mesto, Celju – okolica, Mariboru – desni breg, Mariboru, Konjicah in v Ljubljani.²⁶

Tudi danes se pojavlja samo v Podravski, Koroški, Osrednjeslovenski, več kot polovica vseh nosilcev pa je iz Savinjske regije. V Sloveniji je 211 oseb s tem priimkom, kar ga uvršča na 2013. mesto.²⁷

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	-	-	-
PODRAVSKA	77	36,5 %	791
KOROŠKA	9	4,3 %	1.465
SAVINJSKA	122	57,8 %	365
ZASAVSKA	-	-	-
SPODNJEPOSAVSKA	-	-	-
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	-	-	-
OSREDNJESLOVENSKA	3	1,4 %	11.554
GORENJSKA	-	-	-
NOTRANJSKO-KRAŠKA	-	-	-
GORIŠKA	-	-	-
OBALNO-KRAŠKA	-	-	-

Preglednica 3

b) Pripona -ak oz. sestavljena pripona -njak označuje krajevni izvor in je značilna za vzhodoslovenski prostor,²⁸ kar nam potrjuje tudi zgornja preglednica. Priimek je sestavljen iz pridevnika gorenji in priponskega obrazila -ak in je trizložen.²⁹

c) Gorenjak (in Gorenak) je torej priimek, ki izvira iz nekega kraja s pridevnikom Gorenji, v Krajevnem leksikonu najdemo ogromno teh krajev (Gorenja vas, Gorenji potok, Gorenje Brdo, ...).³⁰ Pridevnik Gorenji v tem primeru pomeni zgornji.³¹ Posebej pozorni moramo biti pri podobnih priimkih, kot so Gorenc, Gorenjšček, Gorenčič in podobni, saj ti izvirajo iz poimenovanja slovenske regije Gorenjske, in so torej označevali nekoga, ki prihaja z Gorenjske.³²

²⁶ ZSSP, 1974, str. 170.

²⁷ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=gorenjak&spol=, 12.11.2010.

²⁸ Silvo Torkar, <http://www.rodoslovje.com/priimki/literatura.htm>, 15.10.2010.

²⁹ Silvo Torkar, posredovano po elektronski pošti, 1.3.2011.

³⁰ Adamič, Perko, Kladnik, 1995, str. 142-146.

³¹ Matej Šekli, 2008, str. 80.

³² Gorazd Makarovič, 2008, str. 152, 153.

3. 4 Hribernik

Sošolec Hribernik ve, da njegov priimek izhaja iz Braslovč, torej iz Savinjske. Ne pozna pomena, a predvideva, da je pogost.

a) Priimek je bil že v preteklosti zastopan v celotnem slovenskem prostoru, najdemo ga v Kamniku, Kranju, Logatcu, Krškem, Ptuju, Laškem, Celju, Dravogradu, Šmarju, Celju – okolica, Slovenj Gradcu, Mariboru – desnem bregu, Ljubljani – okolici, Ljubljani, Mariboru, Gornjem Gradu, Gorici, Konjicah, Ptuju – mestu in Idriji.³³ Priimek naj bi obstajal že v 15. stoletju, v urbar loškega gospostva je vpisan Gregor Chribernik, kmet v Valterskem vrhu.³⁴

Tudi danes je priimek zastopan v vseh regijah, le za Pomursko in Goriško ni objavljenih podatkov, tretjina vseh Hribernikov pa živi prav na območju Savinjske regije. Vseh Slovencev, ki imajo ta priimek, je 1208, po pogostnosti pa je uvrščen na 118. mesto.³⁵

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	z	z	z
PODRAVSKA	154	12,7 %	355
KOROŠKA	225	18,6 %	11
SAVINJSKA	400	33,1 %	31
ZASAVSKA	26	2,2 %	330
SPODNJEPOSavska	4	0,3 %	2.208
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	8	0,7 %	2.485
OSREDNJE SLOVENSka	234	19,4 %	317
GORENJSka	139	11,5 %	236
NOTRANJSKO-KRAŠka	5	0,4 %	1.466
GORIŠka	z	z	z
OBALNO-KRAŠka	9	0,7 %	2.006

Preglednica 4

b) Ta trizložni priimek je lahko tvorjen iz pripone -ik in pridevniške zveze hriberni. Zelo znan priimek je tudi Hribar, oziroma njegova različica Hriber, iz katerega je s pripono -nik lahko prav tako tvorjen Hribernik.³⁶

c) Ta priimek in njemu sorodni (Hribar, Hribaršek, Hribovšek, ...) torej izhajajo iz besede hrib, ki je za poimenovanjema potok in mlaka tretja najpogostejša podstava v skupini priimkov, ki izhajajo iz poimenovanj naravnih objektov. Sam priimek Hribernik pa je prvotno označeval prebivalca hribra oziroma hriba.³⁷

³³ZSSP, 1974, str. 212.

³⁴Janez Keber, Iz zakladnice priimkov, Dnevnik, letnik 57, 6.7.2007, str. 17.

³⁵SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=hribernik&spol=, 12.11.2010.

³⁶Janez Keber, Iz zakladnice priimkov, Dnevnik, letnik 75, 6.7.2007, str. 17.

³⁷Prav tam.

3. 5 Ilić

Izvora svojih prednikov ne pozna. Meni, da priimek izhaja iz imena po svetniku sv. Iliji. Meni tudi, da ta priimek na območju Republike Slovenije ni pogost.

a) Priimek je bil že v preteklosti zastopan v slovenskem prostoru, a po podatkih iz leta 1974 ga najdemo le v Kranju, Mariboru in Ilirski Bistrici.³⁸

Po aktualnih podatkih SURS-a je priimek dokaj pogost in se pojavlja v prav vseh regijah. V Sloveniji ima ta priimek 1111 oseb, po pogostnosti pa je uvrščen na 142. mesto.³⁹

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	45	4,1 %	580
PODRAVSKA	109	9,8 %	528
KOROŠKA	27	2,4 %	559
SAVINJSKA	124	11,2 %	351
ZASAVSKA	20	1,8 %	457
SPODNJEPOSavska	26	2,3 %	582
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	40	3,6 %	748
OSREDNJE SLOVENSka	443	39,9 %	86
GORENJSka	101	9,1 %	359
NOTRANJSKO-KRAŠka	14	1,3 %	664
GORIŠka	52	4,7 %	506
OBALNO-KRAŠka	110	9,9 %	107

Preglednica 5

b) Priimek je dvozložen, izvorno je samostalnik in ima tujo pripono -ić, ki je najpogostejša pripona, izpeljano iz imena očeta (patronimik), torej pomeni isto kot skoraj enaka pripona v slovenskem jeziku -ič, saj je ta pripona s svojimi različicami enaka skoraj vsem slovanskim jezikom.⁴⁰

c) Nastal je iz imena Ilija in pomeni sin Ilije.⁴¹ Ime izhaja iz svetopisemskega imena preroka Elija, ki v hebrejščini pomeni »moj gospod je bog« in je razširjeno bolj kot v slovenskem prostoru na hrvaškem in srbskem jezikovnem področju.⁴²

³⁸ ZSSP, 1974, str. 218.

³⁹ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=ili%E6&spol=, 12.11.2010.

⁴⁰ Pavle Merku, 2004, str.10.

⁴¹ Prav tam, str. 26.

⁴² Janez Keber, 2008, str. 184.

3. 6 Jošt

Sošolec s priimkom Jošt ve, da njegov priimek izhaja iz okolice Celja, ne ve, kaj pomeni, predvideva pa, da je v Sloveniji dokaj pogost.

a) Priimek je bil v preteklosti zastopan v celotnem slovenskem prostoru, najdemo ga v Litiji, Kranju, Ptuj, Krškem, Laškem, Celju – mestu, Šmarju, Celju – okolici, Slovenj Gradcu, Brežicah, Ljubljani – okolici, Radovljici, Ljubljani, Mariboru, Kočevju, Postojni, Mariboru – levem bregu, Konjicah, Ptuj – mestu ter Ilirski Bistrici.⁴³

Kljub temu, da priimek ni pogost, saj je njegovih nosilcev le 448 in se uvršča šele na 744. mesto, se pojavlja v vseh regijah, za katere so podatki dostopni, več kot polovica nosilcev je iz Savinjske regije.⁴⁴

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	z	z	z
PODRAVSKA	30	6,7 %	1.835
KOROŠKA	14	3,1 %	1.015
SAVINJSKA	236	52,7 %	108
ZASAVSKA	15	3,3 %	625
SPODNJEPOSAVSKA	6	1,3 %	1.703
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	10	2,2 %	2.131
OSREDNJSLOVENSKA	38	8,5 %	2.512
GORENJSKA	85	19,0 %	440
NOTRANJSKO-KRAŠKA	7	1,6 %	1.144
GORIŠKA	z	z	z
OBALNO-KRAŠKA	z	z	z

Preglednica 6

b) Ta priimek je enozložen in nima pripone, izvirno je samostalni.

c) Izhaja iz imena Jošt (podobni so še redki priimki Jost, Joštl, Jostl), ki pa je nastalo iz nemškega imena Jobst ali Jost, to pa je skrajšano iz latinskega imena Jodocus, ki ga razlagajo iz grške besede »poln puščic«. Nekateri ga izpeljujejo iz keltskega Jodocus, kar pomeni »bojovnik«, lahko pa ga razložimo tudi po latinskem Justusu, kar pomeni »pravični«. Jošt je tudi ime svetnika iz Bretanije v Franciji, ki je bil zelo čaščen tudi v nemških deželah in velja za zavetnika romarjev, mornarjev ter se bori proti boleznim.⁴⁵

⁴³ ZSSP, 1974, str. 238.

⁴⁴ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=jo%9At&spol=, 12.11.2010.

⁴⁵ Janez Keber, 2008, str. 265.

3. 7 Keblič

Sošolka s tem priimkom ve, da njeni predniki izhajajo iz Vojnika. Pomena svojega priimka ne pozna, a je prepričana, da priimek ni pogost.

a) Priimek je bil v preteklosti zastopan v slovenskem prostoru le v Celju – okolici ter Konjicah.⁴⁶

Tudi danes v slovenskem prostoru ni ne pogost ne razširjen, saj je od 52. oseb v Sloveniji dobrih 90 % iz Savinjski regiji. Nekaj jih prihaja z Gorenjske in Obalno-kraške regije, a podatki zaradi zaupnosti niso dostopni. Po pogostnosti je uvrščen na 7321. mesto.⁴⁷

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	-	-	-
PODRAVSKA	-	-	-
KOROŠKA	-	-	-
SAVINJSKA	47	90,4 %	1.171
ZASAVSKA	-	-	-
SPODNJEPOSavska	-	-	-
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	-	-	-
OSREDNJE SLOVENSKA	-	-	-
GORENJSKA	z	z	z
NOTRANJSKO-KRAŠKA	-	-	-
GORIŠKA	-	-	-
OBALNO-KRAŠKA	z	z	z

Preglednica 7

b) Priimek je dvozložen ter izhaja iz samostalnika. Glede na končnico –ič je nastal najverjetneje kot patronimik iz priimka Kebel.

c) Tudi ta priimek nama je pri iskanju izvora delal velike težave, najverjetnejši izvor nama je posredoval g. Torkar, in sicer, da je kebel občno ime, ki pomeni isto kot škaf.⁴⁸

⁴⁶ ZSSP, 1974, str. 257.

⁴⁷ SURS, http://www.stat.si/imeni_baza_priimki.asp?ime=&priimek=kebli%E8&spol=, 12.11.2010.

⁴⁸ Silvo Torkar, posredovano po elektronski pošti, 1.3.2011.

3. 8 Kosmatin

Sošolka Kosmatin pravi, da izhaja njen priimek iz Savinjske, a pomena ne pozna. Misli, da je njen priimek manj pogost.

a) Priimek je bil že v preteklosti zastopan v slovenskem prostoru, a ga najdemo le v Laškem, Kamniku, Ljubljani in pa v okolici Ljubljane.⁴⁹

Tudi po novejših podatkih ta priimek ni pogost, saj se pojavlja samo v Osrednjeslovenski regiji, za Zasavsko in Savinjsko pa podatki niso objavljeni, kljub temu lahko vidimo, da za ti dve regiji ostane 13,3% oziroma 8 oseb, med katerimi je tudi najina sošolka. Skupaj nosi v Sloveniji ta priimek samo 60 oseb in je na 6607. mestu po pogostnosti.⁵⁰

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	-	-	-
PODRAVSKA	-	-	-
KOROŠKA	-	-	-
SAVINJSKA	z	z	z
ZASAVSKA	z	z	z
SPODNJEPOSAVSKA	-	-	-
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	-	-	-
OSREDNJESLOVENSKA	52	86,7 %	1.918
GORENJSKA	-	-	-
NOTRANJSKO-KRAŠKA	-	-	-
GORIŠKA	-	-	-
OBALNO-KRAŠKA	-	-	-

Preglednica 8

b) Priimek je trizložen. Sestavljen je iz pridevnika *kosmat* ter zelo redke pripone pri slovenskih priimkih -in.

c) Priimek Kosmatin lahko damo v tisto skupino priimkov, ki so nastali po neki telesni značilnosti. Tako je bil njegov prvi nosilec človek z dolgo brado ali pa je bil bolj poraščen, torej kosmat. Podobni priimki z enakim izvorom so še: Kosmač, Kosmačin in Kosmina.⁵¹

⁴⁹ ZSSP, 1974, str. 290.

⁵⁰ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=kosmatin&spol=, 12.11.2010.

⁵¹ Pavle Merku, 2004, str. 45.

Intervju Bernarda Nežmaha z Pavletom Merkujem, http://www.mladina.si/tednik/200420/clanek/slo-intervju--bernard_nezmah/index.print.html-l2, 23. 11. 2010.

3. 9 Kumberger

Sošolec meni, da njegovi predniki s priimkom Kumberger izhajajo iz Celja. Izvora priimka ne pozna, a je prepričan, da ni ravno pogost.

a) Kot je razvidno iz spodnje preglednice, najdemo po statističnih podatkih osebe s tem priimkom le v Podravski, Osrednjeslovenski, največ pa v Savinjski regiji. Priimek ni pogost, saj ga ima le 44 oseb in je uvrščen na 8183. mesto po pogostnosti.⁵²

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	-	-	-
PODRAVSKA	6	13,6 %	5.781
KOROŠKA	-	-	-
SAVINJSKA	34	77,3 %	1.617
ZASAVSKA	-	-	-
SPODNJEPOSAVSKA	-	-	-
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	-	-	-
OSREDNJESLOVENSKA	4	9,1 %	10.722
GORENJSKA	-	-	-
NOTRANJSKO-KRAŠKA	-	-	-
GORIŠKA	-	-	-
OBALNO-KRAŠKA	-	-	-

Preglednica 9

b) Priimek je trizložen, pripona -er je običajna za priimke, ki izhajajo iz nemškega jezika, Kumberg pa je zloženka iz Kum (prvotno verjetno Kram) in Berger.⁵³

c) Torej, če sva pri točki b priimek razstavili, moramo ta dva dela sedaj tudi razložiti. Sestavina Berger (ali Pergar oz. Perger), ki je tudi pri nas priimek, je tako kot Bergman označevala prebivalca gore, hriba. Prvi del priimka je bolj nejasen in se o njem samo domneva (npr. iz nemške besede Kram, ki pomeni krama, šara, kar pomensko ni združljivo z Berger).⁵⁴

⁵² SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=kumberger&spol=, 12.11.2010.

⁵³ Janez Keber, Iz zakladnice priimkov, Dnevnik, letnik 57, 15.6.2007, str. 14.

⁵⁴ Prav tam.

3. 10 Leskovšek

Sošolec Leskovšek je prepričan, da so njegovi predniki iz Celja, ne pozna izvora priimka in da je v slovenskem prostoru srednje pogost.

a) Priimek je bil že v preteklosti zastopan v večjem delu slovenskega prostora, najdemo ga v Litiji, Krškem, Laškem, Celju, Dravogradu, Ljutomeru, Celju – okolici, Slovenj Gradcu, Brežicah, Mariboru – desnem bregu, Ljubljani – okolici, Mariboru, Kočevju, Gornjem Gradu in Mariboru – levem bregu.⁵⁵

Po trenutnih statističnih podatkih je priimek dokaj pogost. Ne pojavlja pa se le v Goriški regiji, medtem ko za Pomursko in Notranjsko-kraško regijo podatki niso objavljeni. Ta priimek ima 727 oseb v Sloveniji, dobra polovica le-teh je prav iz Savinjske regije in je uvrščen na 304. mesto po pogostnosti.⁵⁶

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	z	z	z
PODRAVSKA	24	3,3 %	2.190
KOROŠKA	16	2,2 %	911
SAVINJSKA	381	52,4 %	33
ZASAVSKA	89	12,2 %	42
SPODNJEPOSAVSKA	23	3,2 %	663
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	24	3,3 %	1.118
OSREDNJSLOVENSKA	122	16,8 %	763
GORENJSKA	33	4,5 %	1.089
NOTRANJSKO-KRAŠKA	z	z	z
GORIŠKA	-	-	-
OBALNO-KRAŠKA	10	1,4 %	1.835

Preglednica 10

b) Leskovšek je trizložen priimek s pripono -šek, ki nam nakazuje krajevni izvor. Osnova izhaja iz samostalnika.

c) Prvotni pomen priimka je prebivalec Leskovca, Leskovice, Leske ali prišlek iz teh krajev. Ta naselbinska imena izhajajo iz poimenovanja rastline leska »grm z nazobčanimi listi in visečimi mačicami«. Podobni priimki, ki izhajajo iz te osnove, so še: Leskovar, Leskovec, Leskošek, ...⁵⁷

⁵⁵ ZSSP, 1974, str. 332.

⁵⁶ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=leskov%9Aek&spol=, 12.11.2010.

⁵⁷ Janez Keber, Iz zakladnice priimkov, Dnevnik, letnik 57, 20.7.2007, str. 15.

3. 11 Lozić

Sošolka Lozić ve, da njen priimek izhaja iz Bosne in Hercegovine, iz vasi Lozići. Vas in priimek naj bi izhajala iz imena njihovega prednika Loza. Predvideva pa tudi, da je v slovenskem prostoru zelo redek.

a) Že v ZSSP najdemo priimek Lozić, a le v Ljubljani.⁵⁸

Tudi danes priimek ni pogost. Pojavlja se samo v Osrednjeslovenski, Goriški in Obalno-kraški regiji, medtem ko za štiri regije, med njimi je tudi Savinjska, podatek ni objavljen. V Sloveniji živi 110 oseb s tem priimkom, od tega dve tretjini na Goriškem, uvrščen pa je na 4012. mesto po pogostnosti.⁵⁹

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	-	-	-
PODRAVSKA	z	z	z
KOROŠKA	-	-	-
SAVINJSKA	z	z	z
ZASAVSKA	-	-	-
SPODNJEPOSavska	-	-	-
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	-	-	-
OSREDNJELOVENSKA	13	11,8 %	5.620
GORENJSKA	z	z	z
NOTRANJSKO-KRAŠKA	z	z	z
GORIŠKA	73	66,4 %	372
OBALNO-KRAŠKA	12	10,9 %	1.573

Preglednica 11

b) Priimek je dvozložen, izvorno samostalnik. Ima pripono -ić, ki je patronimik. Črka ć, ki je slovenska abeceda nima, nam kaže, da je priimek iz hrvaškega ali srbskega jezikovnega področja, kar nam je v vprašalniku potrdila tudi sošolka.

c) Izvor ima v osebnem imenu Lozo, ta pa v občnem imenu loza, ki je v prenesenem pomenu pomenilo rodoslovno drevo, pleme. Loza v srbskem in hrvaškem jeziku pomeni tudi trst, a je malo verjetno, da bi po tem poimenovanju dobil nekdo ime.⁶⁰

⁵⁸ ZSSP, 1974, str. 342.

⁵⁹ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=lozi%E6&spol=, 12.11.2010.

⁶⁰ Petar Šimunović, 1997, str. 133.

3. 12 Maček

Sošolec s tem priimkom ve, da njegov priimek izhaja iz Šentjurja, torej iz Savinjske statistične regije, ne ve izvora, predvideva pa, da je zelo pogost.

a) Ta priimek najdemo že v preteklosti skoraj v celotnem slovenskem prostoru, in sicer v Kamniku, Litiji, Kranju, Logatcu, Krškem, Ptuju, Laškem, Murski Soboti, Celju, Dravogradu, Ljutomeru, Šmarju, Novem mestu, Radovljici, Ljubljani – okolici, Celju – okolici, Brežicah, Mariboru – desnem bregu, Ljubljani, Mariboru, Kočevju, Gornjem Gradu, Konjicah in pa v Mariboru – levem bregu.⁶¹ Torej ni nič čudno, da ta priimek najdemo že v listinah iz 15. stoletja.⁶²

Kot je razvidno iz preglednice, je tudi danes to zelo pogost priimek. Pojavlja se v vseh regijah, nekoliko izstopa Osrednjeslovenska, kjer je dobra tretjina vseh nosilcev. Ta priimek ima 1.548 oseb, po pogostnosti pa je uvrščen na 68. mesto.⁶³

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	118	7,6 %	203
PODRAVSKA	199	12,9 %	247
KOROŠKA	42	2,7 %	351
SAVINJSKA	289	18,7 %	73
ZASAVSKA	16	1,0 %	575
SPODNJEPOSavska	38	2,5 %	390
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	22	1,4 %	1.200
OSREDNJESLOVENSKA	523	33,8 %	61
GORENJSKA	224	14,5 %	120
NOTRANJSKO-KRAŠKA	45	2,9 %	226
GORIŠKA	14	0,9 %	1.163
OBALNO-KRAŠKA	18	1,2 %	1.039

Preglednica 12

b) Priimek je dvozložen, ni izpeljan iz druge besede in je izvorno samostalni.

c) Nastal je iz vzdevka Maček, ta pa iz poimenovanja zelo znane domače živali mačka. Na nastanek imena in vzdevka je verjetno vplivala kakšna od značilnih mačjih lastnosti v metaforični rabi poimenovanja maček »izkušen, spreten, prebrisan človek, zlasti moški«. Temu priimku v nemškem jeziku ustreza Katz z mnogimi različicami. Tudi v Sloveniji ima mnoge sorodne primke, kot so Mačič, Mačkovšek, ... Vendar vsi niso nastajali neposredno iz poimenovanja maček, ampak iz krajevnega imena Mačkovec.⁶⁴

⁶¹ ZSSP, 1974, str. 348.

⁶² Janez Keber, Iz zakladnice priimkov, Dnevnik, letnik 56, 21.7.2006, str. 23.

⁶³ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=ma%E8ek&spol=, 12.11.2010.

⁶⁴ Janez Keber, Iz zakladnice priimkov, Dnevnik, letnik 56, 21.7.2006, str. 23.

3. 13 Mikola

Sošolka, ki se piše Mikola, ne ve niti izvora niti pomena svojega priimka. Meni, da priimek ni pogost.

a) Že v preteklosti najdemo priimek le na nekaterih območjih Slovenije, in sicer v Murski Soboti, Šmarju, Radovljici, Ljubljani in Dolnji Lendavi.⁶⁵

Tudi po aktualnih statističnih podatkih priimek ni pogost, saj se pojavlja le v 4 regijah, za dve so podatki zaupni. V Sloveniji ima ta priimek 97 oseb, od tega jih dobrih 42 % živi prav v Savinjski regiji. Po pogostnosti je na 4481. mestu.⁶⁶

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	35	36,1 %	695
PODRAVSKA	10	10,3 %	4.145
KOROŠKA	-	-	-
SAVINJSKA	41	42,3 %	1.352
ZASAVSKA	-	-	-
SPODNJEPOSavska	-	-	-
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	z	z	z
OSREDNJE SLOVENSka	7	7,2 %	8.094
GORENJSKA	-	-	-
NOTRANJSKO-KRAŠKA	-	-	-
GORIŠKA	z	z	z
OBALNO-KRAŠKA	-	-	-

Preglednica 13

b) Je trizložen, izvorno samostalni in ima zelo redko pripono slovenskih priimkov -
ola.

c) Izhaja iz osebnega imena Miklavž, ki ima eno od različic tudi v imenu Nikola oz. Nikolaj. Ime izhaja iz grščine in je zloženka, prvi del pomeni »zmaga v boju« in drugi »narod, ljudstvo«. Ime je v svojih različicah po svetu zelo razširjeno. Številni so tudi priimki z izvorom v tem imenu: Miklavčič, Mikolič, Mikelj, Miklošič, ...⁶⁷

⁶⁵ ZSSP, 1974, str. 379.

⁶⁶ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=mikola&spol=, 12.11.2010.

⁶⁷ Janez Keber, 2008, str. 264, 355.

3. 14 Muhič

Sošolec Muhič ne ve, iz katere države ali mesta izhaja njegov priimek. Tudi njegovega pomena ne pozna, a je prepričan, da je njegov priimek pogost.

a) Priimka v ZSSP ne zasledimo, saj v takšni obliki s č-jem ne. Podoben priimek Muhič pa najdemo v kar v velikem delu slovenskega prostora, in sicer: v Dolnji Lendavi, Krškem, Metliki, Ptuju, Laškem, Dravogradu, Celju, Ljutomeru, Mariboru – desnem bregu, Ljubljani – okolici, Novem mestu, Ljubljani, Mariboru, Kočevju, Postojni, Konjicah, Mariboru – levem bregu in Ptuju.⁶⁸

Kot je razvidno iz preglednice, priimek tudi po trenutnih statističnih podatkih ni zelo pogost, vendar ni prisoten le v Pomurski regiji. V Sloveniji ima ta priimek 178 oseb, po pogostnosti pa je uvrščen na 2454. mesto. Veliko bolj pogost je priimek Muhič.⁶⁹

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	-	-	-
PODRAVSKA	9	5,1 %	4.470
KOROŠKA	z	z	z
SAVINJSKA	15	8,4 %	2.934
ZASAVSKA	z	z	z
SPODNJEPOSAVSKA	z	z	z
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	z	z	z
OSREDNJESLOVENSKA	101	56,7 %	962
GORENJSKA	13	7,3 %	2.404
NOTRANJSKO-KRAŠKA	6	3,4 %	1.284
GORIŠKA	21	11,8 %	920
OBALNO-KRAŠKA	7	3,9 %	2.526

Preglednica 14

b) Je dvozložen, izvorno je samostalnik, pripona na -ič je patronimik. Črka č nam pove, da ime ni slovenskega izvora.

c) Priimek je nastal iz vzdevka za poimenovanje najbolj razširjene žuželke muhe. Pri nastanku priimka Muha (iz tega Muhič, kot sin muhe) so bili upoštevani metaforični pomeni »nepomemben človek«, »ki ima pretirane samovoljne zahteve, ki je zelo muhast«.⁷⁰

⁶⁸ ZSSP, 1974, str. 393.

⁶⁹ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=muhi%E6&spol=, 12.11.2010.

⁷⁰ Janez Keber, Iz zakladnice priimkov, Dnevnik, letnik 59, št. 110, 15.5.2009, str. 17.

3. 15 Pavlič

Sošolka Pavlič ve, da njeni predniki prihajajo iz Maribora. Prepričana je, da priimek izhaja iz majhnega Pavla, meni pa, da je kar pogost.

a) Priimek je bil že v preteklosti zastopan v celotnem slovenskem prostoru, najdemo ga v Kamniku, Litiji, Krškem, Logatcu, Črnomlju, Laškem, Murski Soboti, Dravogradu, Ljubljani – okolici, Novem mestu, Radovljici, Ljubljani, Šmarju, Brežicah, Celju – okolici, Mariboru – desnem bregu, Mariboru, Kočevju, Gornjem Gradu, Sežani, Postojni, Gorici, Konjicah in Mariboru – levem bregu.⁷¹

Po podatkih SURS-a spada priimek Pavlič tudi danes med najpogostejše priimke in se pojavlja v vseh regijah. V Sloveniji ima ta priimek 1.984 oseb, uvrščen pa je na 38. mesto po pogostnosti.⁷²

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	25	1,3 %	857
PODRAVSKA	138	7,0 %	404
KOROŠKA	133	6,7 %	61
SAVINJSKA	187	9,4 %	168
ZASAVSKA	109	5,5 %	29
SPODNJEPOSAVSKA	126	6,4 %	65
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	230	11,6 %	60
OSREDNJSLOVENSKA	592	29,8 %	44
GORENJSKA	160	8,1 %	184
NOTRANJSKO-KRAŠKA	58	2,9 %	177
GORIŠKA	31	1,6 %	722
OBALNO-KRAŠKA	195	9,8 %	26

Preglednica 15

b) Priimek je dvozložen, izvorno samostalnik s pripono -ič, ki je prav tako, kot v mnogih prej omenjenih primerih, patronimik.

c) Nastal je iz rojstnega imena Pavel oziroma Paul. Ker je tvorjen z -ič, to pomeni, da je prvotno pomenil sin Pavla. Ime Pavel izhaja iz latinskega imena Paulus, ki pomeni majhen. Poleg tega pogostega priimka poznamo še kar nekaj priimkov, ki so izpeljani iz tega imena: Paulič, Pavlak, Pavelšek, Pavlec, ...⁷³

⁷¹ ZSSP, 1974, str. 428.

⁷² SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=pavli%E8&spol=, 12.11.2010.

⁷³ Janez Keber, Iz zakladnice priimkov, Dnevnik, letnik 55, št. 334, 9.12.2005, str. 13.

3. 16 Počivavšek

Predniki tega priimka izhajajo iz Podčetrka. Pomena ne pozna, a je prepričana, da priimek ni preveč pogost.

a) Priimek je bil že v preteklosti zastopan v slovenskem prostoru, najdemo ga v Laškem, Dravogradu, Šmarju, Brežicah, Mariboru – desnem bregu, Ljubljani – okolici, Ljubljani, Kočevju in Tolminu.⁷⁴

Priimek danes ni pogost, saj se pojavlja le v Savinjski in Osrednjeslovenski regiji, za Podravsko in Gorenjsko pa so podatki zaupni. Ima ga samo 97 oseb v Sloveniji in je uvrščen na 4481. mesto po pogostnosti.⁷⁵

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	-	-	-
PODRAVSKA	z	z	z
KOROŠKA	-	-	-
SAVINJSKA	62	63,9 %	889
ZASAVSKA	-	-	-
SPODNJEPOSAVSKA	-	-	-
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	-	-	-
OSREDNJESLOVENSKA	24	24,7 %	3.613
GORENJSKA	z	z	z
NOTRANJSKO-KRAŠKA	-	-	-
GORIŠKA	-	-	-
OBALNO-KRAŠKA	-	-	-

Preglednica 16

b) Priimek spada med redke slovenske priimke, ki imajo štiri zloge, izvorno je samostalni, njegova pripona -šek, pa nam nakazuje, da je krajevnega izvora.

c) Veliko naših krajev v gorah, ob razpotjih ali na sploh ob poteh in stezah imajo ime »počivalo« ali v narečjih »počivav«, »počivališče«, »počil«, »počile« in pomeni mesto, kjer ljudje, ki nosijo breme, počivajo. Nekatera mesta oziroma kamne na počivališčih imenujejo počivalce, kmetije pod kakšnim vrhom pa Počivalnik.⁷⁶ Tako lahko trdimo, da je nekdo, ki prihaja iz takšnega kraja dobil priimek Počivavšek.

⁷⁴ ZSSP, 1974, str. 461.

⁷⁵ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=po%E8ivav%9Aek&spol=, 12.11.2010.

⁷⁶ Rudolf Badjura, 1953, str. 293.

3. 17 Podrepšek

Sošolec ve, da njegov priimek izhaja iz Slovenije, iz katerega dela, pa ni prepričan. Kaj je priimek izvorno pomenil, ne ve, a predvideva, da ni pogost.

a) V leksikonu priimkov ga najdemo le v Šmarju, Celju – okolici, Mariboru – desnem bregu in Ljubljani – okolici.⁷⁷

Glede na razvrščenost se vse do danes ni kaj dosti spremenilo. Pojavlja se samo v Savinjski (skoraj polovica nosilcev), Osrednjeslovenski in Gorenjski regiji, za Obalno-kraško in Podravske podatki niso objavljeni. V Sloveniji ima ta priimek le 55 oseb in je uvrščen na 7019. mesto po pogostnosti.⁷⁸

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	-	-	-
PODRAVSKA	z	z	z
KOROŠKA	-	-	-
SAVINJSKA	24	43,6 %	2.128
ZASAVSKA	-	-	-
SPODNJEPOSAVSKA	-	-	-
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	-	-	-
OSREDNJESLOVENSKA	11	20,0 %	6.224
GORENJSKA	12	21,8 %	2.561
NOTRANJSKO-KRAŠKA	-	-	-
GORIŠKA	-	-	-
OBALNO-KRAŠKA	z	z	z

Preglednica 17

b) Je trizložen, izvorno zloženka (pod+rep+šek) in ima pripono -šek, ki nakazuje krajevni izvor priimka. Prav tako pa ne smemo zanemariti predpone -pod, ki pomeni, da je nekaj pod nečem.

c) V leksikonu slovenskih krajevnih imen najdemo kraj Rep pri Slovenski Bistrici in še kar nekaj drugih krajev, ki izhajajo iz te osnove.⁷⁹ Matej Šekli pa nam v svoji knjigi razlaga, da je rep tako imenovan prostor (njiva, travnik, gozd), ki je dolg in ozek in spominja na rep pri živalih.⁸⁰ Tako lahko sklepamo, da je ta priimek dobil nekdo, ki je živel pod takšnim krajem imenovanim Rep (torej Podrepom), kar nam potrjujeta tudi pred- in pripona.

⁷⁷ ZSSP, 1974, str. 464.

⁷⁸ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=podrep%9Aek&spol=, 12.11.2010.

⁷⁹ Adamič, Perko, Kladnik, 1995, str. 326.

⁸⁰ Matej Šekli, 2008, str. 113.

3. 18 Rožič

Sošolec s tem priimkom ve, da njegovi predniki izhajajo iz Koroške, ne ve kaj pomeni, a je mnenja, da ni pogost.

a) V ZSSP najdemo priimek Rožič le v Tolminu.⁸¹

Podatke iz ZSSP pa težko primerjamo s podatki SURS-a, saj se danes ta priimek pojavlja v vseh slovenskih regijah in je dokaj pogost, ima ga 987 oseb v Sloveniji in je uvrščen na 172. mesto po pogostnosti.⁸²

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	z	z	z
PODRAVSKA	118	12,0 %	482
KOROŠKA	60	6,1 %	221
SAVINJSKA	188	19,0 %	167
ZASAVSKA	7	0,7 %	1.320
SPODNJEPOSAVSKA	15	1,5 %	894
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	81	8,2 %	353
OSREDNJE SLOVENSKA	209	21,2 %	376
GORENJSKA	163	16,5 %	180
NOTRANJSKO-KRAŠKA	z	z	z
GORIŠKA	100	10,1 %	274
OBALNO-KRAŠKA	41	4,2 %	412

Preglednica 18

b) Je dvozložen in izhaja iz samostalnika. Zopet imamo opraviti s pripono -ič, ki nam pove, da je priimek patronimik.

c) Izhaja iz imena Erazem, ki ima v drugih jezikih kar nekaj različic. Ime izhaja iz grškega pridevnika, ki pomeni »ljubek, ljubezniv, ljub« ali »prijeten, dobrodošel, zaželen«. Iz imena Erazem izhaja tudi ime Rožle. Tako je kar nekaj priimkov, ki je nastalo iz imena Erazem in njegovih različic: Orož, Rožman, Oražen, ...⁸³

⁸¹ ZSSP, 1974, str. 526.

⁸² SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=ro%9Ei%E8&spol=, 12.11.2010.

⁸³ Janez Keber, 2008, str. 192, 193.

3. 19 Smrekar

Sošolka Smrekar misli, da njen priimek izhaja iz Savinjske. Predvideva, da izhaja iz besede smreka. Prepričana je, da ni preveč pogost.

a) Priimek je bil že v preteklosti zastopan v celotnem slovenskem prostoru, najdemo ga v Kamniku, Litiji, Logatcu, Črnomlju, Krškem, Metliki, Laškem, Šmarju, Celju – okolici, Slovenj Gradcu, Ljubljani – okolici, Novem mestu, Radovljici, Ljubljani, Mariboru, Kočevju, Postojni, Idriji, Ilirski Bistrici in Tolminu.⁸⁴ Na slovenskem ozemlju se je po zapisih v starih listinah prvič pojavil že v 15. stol.⁸⁵

Tudi danes je dokaj pogost priimek in se pojavlja v prav vseh regijah, dobra polovica vseh oseb s tem priimkom živi v Osrednjeslovenski regiji. V Sloveniji ima ta priimek 906 oseb in je na 203. mestu po pogostnosti.⁸⁶

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	5	0,6 %	2.300
PODRAVSKA	33	3,6 %	1.713
KOROŠKA	27	3,0 %	559
SAVINJSKA	41	4,5 %	1.352
ZASAVSKA	14	1,5 %	680
SPODNJEPOSAVSKA	29	3,2 %	528
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	118	13,0 %	205
OSREDNJESLOVENSKA	470	51,9 %	76
GORENJSKA	64	7,1 %	599
NOTRANJSKO-KRAŠKA	11	1,2 %	804
GORIŠKA	77	8,5 %	354
OBALNO-KRAŠKA	17	1,9 %	1.115

Preglednica 19

b) Priimek ima dva zloga, izvorno je samostalnik in ima pripono a-r, ki je značilna za priimke, ki izhajajo iz nemškega jezika, a kljub temu lahko zaradi osnove trdimo, da izhaja iz slovenščine.

c) Smrekar (z zelo redko pisno različico Cmrekar ali Cmerekar) je prvotno označeval prebivalca iz Smreke ali prišleka iz Smreke. Naselbinsko ime Smreka, ki je z različicami v slovenskem prostoru kar pogosto, je nastal po drevesu smreka (narečno cmreka, cmereka). Iz te osnove se nastali tudi priimki Smrečnjak, Smrečnik, Smrečki ter Cmrečnjak.⁸⁷

⁸⁴ ZSSP, 1974, str. 562.

⁸⁵ Janez Keber, Iz zakladnice priimkov, Dnevnik, letnik 59, št. 12, 16.1.2009, str. 17.

⁸⁶ SURS, http://www.stat.si/imeni_baza_priimki.asp?ime=&priimek=smrekar&spol=, 12.11.2010.

⁸⁷ Janez Keber, Iz zakladnice priimkov, Dnevnik, letnik 59, št. 12, 16.1.2009, str. 17.

3. 20 Stropnik

Sošolka s priimkom Stropnik ne ve izvora svojega priimka, misli pa, da izhaja iz Nemčije. Meni tudi, da ni ravno zelo pogost.

a) Ta priimek se že pred letom 1974 pojavlja v kar nekaj delih Slovenije, in sicer na Ptuj, v Laškem, Celju, Dravogradu, Celju – okolici, Slovenj Gradcu, Ljubljani – okolici, Ljubljani, Mariboru, Kočevju, Gornjem Gradu in Konjicah.⁸⁸

Danes ni ravno pogost priimek, se pa pojavlja v vseh regijah razen Zasavski, Gorenjski, Notranjsko-kraški in Goriški. Daleč največ Stropnikov, od vseh 600. v Sloveniji, je v Savinjski regiji. Po pogostnosti je na 447. mestu.⁸⁹

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	5	0,8 %	2.300
PODRAVSKA	42	7,0 %	1.375
KOROŠKA	63	10,5 %	207
SAVINJSKA	427	71,2 %	28
ZASAVSKA	-	-	-
SPODNJEPOSAVSKA	8	1,3 %	1.406
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	4	0,7 %	3.788
OSREDNJSLOVENSKA	38	6,3 %	2.512
GORENJSKA	-	-	-
NOTRANJSKO-KRAŠKA	-	-	-
GORIŠKA	-	-	-
OBALNO-KRAŠKA	13	2,2 %	1.457

Preglednica 20

b) Ima dva zloga, izvirno je samostalniški, pripona -nik nam pove, da ima krajevni izvor.

c) V vsej pregledani literaturi nismo zasledile pomena in izvora tega priimka in tako nam je tudi tukaj pomagal g. Torkar. Najverjetneje je nastal s prenosom gorskega imena Stropnik, omenjenega leta 1436, skupaj s kmetijo Stropnik, ki je stala severovzhodno od Velenja. Ta priimek je gotovo izpeljan iz občnega imena strop, v pomenu strehe.⁹⁰

⁸⁸ ZSSP, 1974, str. 584.

⁸⁹ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=stropnik&spol=, 12.11.2010.

⁹⁰ Silvo Torkar, posredovano po elektronski pošti, 1.3.2011.

3. 21 Suljić

Sošolka ne pozna izvora priimka, a meni, da je povezan z besedo sulica. Meni, da na slovenskem področju ni tako zelo pogost, kot na drugih področjih izven Slovenije.

a) Priimka v ZSSP ni, torej lahko sklepamo, da se priseljenci s tem priimkom priselijo v Slovenijo kasneje.

Tudi danes ni ravno pogost priimek, vendar se pojavlja v vseh regijah, razen v Pomurski in Spodnjeposavski. Ta priimek ima 261 oseb v Sloveniji in je na 1573. mestu po pogostnosti.⁹¹

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	-	-	-
PODRAVSKA	25	9,6 %	2.134
KOROŠKA	4	1,5 %	2.396
SAVINJSKA	49	18,8 %	1.119
ZASAVSKA	22	8,4 %	412
SPODNJEPOSAVSKA	-	-	-
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	18	6,9 %	1.392
OSREDNJESLOVENSKA	75	28,7 %	1.337
GORENJSKA	33	12,6 %	1.089
NOTRANJSKO-KRAŠKA	3	1,1 %	1.992
GORIŠKA	4	1,5 %	2.476
OBALNO-KRAŠKA	28	10,7 %	673

Preglednica 21

b) Prav tako ima tudi ta priimek dva zloga. Spet se pojavlja tuja pripona -ić, ki jo lahko povežemo s tem, da je izvirno patronimik.

c) Sošolka je predvidevala, da njen priimek izhaja iz sulice. Njena predvidevanja pa so bila napačna. Ta priimek izhaja iz imena Suljo, kar je krajšava za ime Sulejman.⁹²

⁹¹ SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=sulji%E6&spol=, 12.11.2010.

⁹² Silvo Torkar, posredovano po elektronski pošti, 1.3.2011.

3. 22 Vodeb

Sošolka s tem priimkom ve, da so njeni predniki s tem priimkom živeli v Celju, pomena ne pozna, a je prepričana, da ni preveč pogost.

a) Priimek je bil že v preteklosti zastopan v slovenskem prostoru, a ga najdemo le v Kranju, Celju – okolici, Brežicah, Mariboru, Konjicah in Mariboru – levem bregu.⁹³

Po trenutnih podatkih ta priimek ni zelo pogost. Ne pojavlja se samo v Notranjsko-kraški in Goriški, daleč največ oseb s tem priimkom lahko srečamo v Savinjski regiji. V Sloveniji ima ta priimek 409 oseb, po pogostnosti pa je na 842. mestu.⁹⁴

Statistična regija	Število oseb s tem priimkom	Delež oseb s tem priimkom od vseh oseb s tem priimkom v Sloveniji	Razvrstitev po pogostnosti
POMURSKA	z	z	z
PODRAVSKA	19	4,6 %	2.612
KOROŠKA	12	2,9 %	1.151
SAVINJSKA	268	65,5 %	85
ZASAVSKA	24	5,9 %	372
SPODNJEPOSAVSKA	23	5,6 %	663
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	z	z	z
OSREDNJESLOVENSKA	37	9,0 %	2.577
GORENJSKA	8	2,0 %	3.490
NOTRANJSKO-KRAŠKA	-	-	-
GORIŠKA	-	-	-
OBALNO-KRAŠKA	13	3,2 %	1.457

Preglednica 22

b) Tudi ta priimek je dvozložen in je izvorno samostalnik, a ni podaljšan z nobeno pripono.

c) Priimek Vodeb verjetno izhaja iz poimenovanja ptice. Vodeb ali udep (imenovan tudi smrdokaver, petelinec, ...) je Slovencem že od nekdaj prerokovalen ptič. Beseda vodeb izhaja verjetno iz glagola vdeti, ker ptica v gnezditvenem obdobju zelo rada »vtika« glavo v luknje v zidu in po drevju.⁹⁵

⁹³ ZSSP, 1974, str. 682.

⁹⁴ SURS, http://www.stat.si/imeni_baza_priimki.asp?ime=&priimek=vodeb&spol=, 12.11.2010.

⁹⁵ Iztok Geister, 2008, str. 94.

4 ZAKLJUČEK

Raziskovanje priimkov je bilo zelo zahtevno, predvsem za iskanje izvirnega pomena je potrebno veliko znanja s področja zgodovine jezika ter onomastike. Zaradi vpliva sosednjih jezikov ter priseljevanja ljudi s področja nekdanje Jugoslavije, je pomembno poznavanje predvsem nemškega, italijanskega, madžarskega, hrvaškega in srbskega jezika. Dodatno težavo nama je predstavljalo tudi pomanjkanje literature s tega področja. Dobrodošel bi bil predvsem po vzoru Slovarja imen Janeza Kebra še podoben Slovar priimkov, ki bi Slovencem približal izvorni pomen le-teh.

Z analizo vprašalnikov, ki so jih rešili najini sošolci, sva ugotovili, da je najina prva hipoteza točna, saj sta samo sošolki Lozić in Pavlič vedeli izvorni pomen svojega priimka, sošolka Suljić je predvidevala, da priimek izhaja iz besede sulica, a se je zmotila, kar nas opozori na to, da nas lahko slučajna podobnost besed hitro zavede. Sošolci so veliko pomagali s tem, da so nama zaupali, od kod izvira njihova družina. Večina pa se ni motila v predvidevanjih glede pogostnosti svojega priimka v Sloveniji.

Druge hipoteze ne moremo potrditi, sicer je priimek Maček na 68. mestu po pogostnosti, a ga od ostalih enaindvajset priimkov prehitel Pavlič, saj je ta na 38. mestu po pogostnosti, na tretjem mestu je priimek Hribernik in se po podatkih SURS-a uvršča na 118. mesto. V razredu imamo tudi kar nekaj redkih priimkov, torej tistih, ki jih nosi manj kot sto nosilcev (Keblič, Kosmatin, Kumberger, Mikola, Počivavšek, Podrepšek). Najmanj pa je Ejupov, saj so šele na 12674. mestu po pogostnosti.

Predvidevanje, da je več kot polovica naših priimkov slovenskega izvora, se je izkazalo za pravilno, saj priimki Draksler, Kumberger in Jošt izhajajo iz nemškega jezika, Lozić, Ilić, Suljić in Muhić pa so patronimiki, ki izhajajo iz hrvaškega in srbskega jezikovnega področja.

Tudi naslednje hipoteze sicer ne moremo potrditi, a se nismo veliko zmotile, saj je iz osebnih imen nastalo osem priimkov našega razreda. To pa so: Ejup, Ilić, Jošt, Lozić, Mikola, Pavlič, Rožič in Suljić. Pestro podobo naših priimkov dokazuje tudi izvorni pomen, saj so poleg izimenskih še tisti, ki so nastali iz poimenovanja živali, iz občnega imena, iz naselbinskega ali krajevnega imena, iz poimenovanja rastlin, glede na telesno značilnost prvotnega nosilca, iz poimenovanja naravnih objektov ter iz poklicev.

Zadnjo hipotezo lahko na naše veliko veselje ovržemo. Kljub temu, da nam je kar nekaj priimkov delalo velike težave, smo jih s pomočjo strokovnjaka mag. Torkarja uspešno razložili. Največ dvomov pri razlagi pa sta nama pustila priimka Keblič in Kumberger.

5 VIRI IN LITERATURA

- Adamič, Perko, Kladnik: Krajevni leksikon Slovenije, DZS, Ljubljana 1995.
- Rudolf Badjura: Ljudska geografija, DZS, Ljubljana 1953.
- France Bezljaj: Začasni slovar slovenskih priimkov, Ljubljana 1974.
- Doris, Božidar in Primož Debenjak: Veliki nemško slovenski slovar, DZS, Ljubljana 1992.
- Iztok Geister: Razodetja ptičjih imen, Zavod za favnistiko Koper, Koper 2008.
- Franc Jakopin: Jezikovna podoba priimkov na Slovenskem, v: Miran Hladnik, Darinka Počaj-Rus (ured.), XXVIII. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, zbornik predavanj, Center za slovenščino kot tuji ali drugi jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete, Ljubljana 1992.
- Marjan Javornik (ured.): Enciklopedija Slovenije, Mladinska knjiga, Ljubljana 1987.
- Janez Keber: Raziskovanje izvora priimkov v Sloveniji, v: Jože Toporišil (ured.), Simpozij slovenska lastnoimenskost, Zbornik s simpozija '99 v Pišecah, Dolenjska založba, Novo mesto 2001.
- Janez Keber: Leksikon imen, Onomastični kompendij, IV. dopolnjena izdaja, Celjska Mohorjeva družba, Celje 2008.
- Gorazd Makarovič: Ko še nismo bili Slovenci in Slovenke, Društvo Slovenska matica, Ljubljana 2008.
- Pavle Merku: 1300 primorskih priimkov, Mladika, Trst 2004.
- Matej Šekli: Zemljepisna in osebna lastna imena v kraju Livek in njegovi okolici, ZRC SAZU, Ljubljana 2008.
- Janez Toplišek: Rodoslovje, samozaložba Jože Toplišek, Trzin 2004.
- Jože Toporišič: Slovenski pravopis, ZRC SAZU, Ljubljana 2001.

Časopisni vir:

- Dnevnik (2005-2009)

Elektronski viri:

- Elektronska pošta, Silvo Torkar, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU, 1.3.2011.
- Intervju Bernarda Nežmaha z Pavletom Merkujem, Mladina, Udine 2005, http://www.mladina.si/tednik/200420/clanek/slo-intervju--bernard_nezmah/index.print.html-l2, 23. 11. 2010.
- Slovensko rodoslovje, <http://www2.arnes.si/~rzjtopl/rod/rod.htm>.
- Statistični urad Republike Slovenije, Baza rojstnih imen in priimkov, <http://www.stat.si/imenasp>.
- Statistični urad Republike Slovenije, http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3353, 25. 1. 2011.
- Silvo Torkar, Priimki na Slovenskem, <http://www.rodoslovje.com/priimki/literatura.htm>, 15.10.2010.
- Zakon o osebnem imenu, začetek veljavnosti: 11.3.2006, <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200620&stevilka=746>, 4. 2.2011.

6 SEZNAM PREGLEDNIC

- Preglednica 1: Pregled po statističnih regijah, Priimek Draksler, SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=draksler&spol=, 12. 11. 2010.
- Preglednica 2: Pregled po statističnih regijah, Priimek Ejup, SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=ejup&spol=, 12. 11. 2010.
- Preglednica 3: Pregled po statističnih regijah, Priimek Gorenjak, SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=gorenjak&spol=, 12.11.2010.
- Preglednica 4: Pregled po statističnih regijah, Priimek Hribernik, SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=hribernik&spol=, 12.11.2010.
- Preglednica 5: Pregled po statističnih regijah, Priimek Ilić, SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=ili%E6&spol=, 12.11.2010.
- Preglednica 6: Pregled po statističnih regijah, Priimek Jošt, SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=jo%9At&spol=, 12.11.2010.
- Preglednica 7: Pregled po statističnih regijah, Priimek Keblič, SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=kebli%E8&spol=, 12.11.2010.
- Preglednica 8: Pregled po statističnih regijah, Priimek Kosmatin, SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=kosmatin&spol=, 12.11.2010.
- Preglednica 9: Pregled po statističnih regijah, Priimek Kumberger, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=kumberger&spol=, 12. 11. 2010.
- Preglednica 10: Pregled po statističnih regijah, Priimek Leskovšek, SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=leskov%9Aek&spol=, 12.11.2010.
- Preglednica 11: Pregled po statističnih regijah, Priimek Lozić, SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=lozi%E6&spol=, 12.11.2010.
- Preglednica 12: Pregled po statističnih regijah, Priimek Maček, SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=ma%E8ek&spol=, 12.11.2010.
- Preglednica 13: Pregled po statističnih regijah, Priimek Mikola, SURS, http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=mikola&spol=, 12.11.2010.

- Preglednica 14: Pregled po statističnih regijah, Priimek Muhić, SURS,
http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=muhi%E6&spol=,
12.11.2010.
- Preglednica 15: Pregled po statističnih regijah, Priimek Pavlič, SURS,
http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=pavli%E8&spol=,
12.11.2010.
- Preglednica 16: Pregled po statističnih regijah, Priimek Počivavšek, SURS,
http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=po%E8ivav%9Aek&spol=,
12.11.2010.
- Preglednica 17: Pregled po statističnih regijah, Priimek Podrepšek, SURS,
http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=podrep%9Aek&spol=,
12.11.2010.
- Preglednica 18: Pregled po statističnih regijah, Priimek Rožič, SURS,
http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=ro%9Ei%E8&spol=,
12.11.2010.
- Preglednica 19: Pregled po statističnih regijah, Priimek Smrekar, SURS,
http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=smrekar&spol=,
12.11.2010.
- Preglednica 20: Pregled po statističnih regijah, Priimek Stropnik, SURS,
http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=stropnik&spol=,
12.11.2010.
- Preglednica 21: Pregled po statističnih regijah, Priimek Suljić, SURS,
http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=sulji%E6&spol=,
12.11.2010.
- Preglednica 22: Pregled po statističnih regijah, Priimek Vodeb, SURS,
http://www.stat.si/imena_baza_priimki.asp?ime=&priimek=vodeb&spol=,
12.11.2010.

7 PRILOGA - VPRAŠALNIK

VPRAŠALNIK - PRIIMKI 8.B RAZREDA

PRIIMEK: _____

1. Ali veš od kod (iz katerega dela Slovenije/druge države) izhajajo tvoji predniki?

DA

NE

2. Če si na predhodno vprašanje odgovoril/a z DA, nam zaupaj, od kod izhajajo.

3. Ali poznaš pomen svojega priimka?

DA

NE

4. Če si obkrožil/a DA, napiši pomen.

5. Kako pogost je po tvojem mnenju tvoj priimek v slovenskem prostoru?